

Súd: Mestský súd Bratislava IV
Spisová značka: B1-18Csp/66/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1117219045
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Michaela Janečková
ECLI: ECLI:SK:MSBA4:2024:1117219045.15

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Bratislava IV pred sudkyňou Mgr. Michaelou Janečkovou v spore žalobcu: A.. J. V.Č., X.. XX.XX.XXXX, L. K. X, XXX XX X. B., zastúpeného: Advokátska kancelária JUDr. Jakub Mandelík, s. r. o., so sídlom Záhradnícka 4836/51, 821 08 Bratislava, IČO: 47 234 318 proti žalovanému: KOMUNÁLNA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefánikova 17, 811 05 Bratislava, IČO: 31 595 545, zastúpenému: JUDr. Felix Neupauer, advokát, so sídlom Dvořákovo nábrežie 8/A, 811 02 Bratislava, o náhradu škody na zdraví s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 6.358,- EUR spolu s 5% úrokom z omeškania ročne zo sumy 40.089,- EUR od 02.06.2017 do 17.01.2018 a s úrokom z omeškania 5% ročne zo sumy 6.358,- EUR od 18.01.2018 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi titulom zvýšenia SSU sumu 8.017,80 EUR do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

III. Vo zvyšku uplatneného nároku na zvýšenie SSU súd žalobu z a m i e t a.

IV. Žalobca m á voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručенou súdu dňa 20.07.2017 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu 54.120,- EUR (náhrada za SSU vo výške 40.089,- EUR a mimoriadne zvýšenie SSU o 35%, t.j. 14.031,15 EUR) s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 40.089,- EUR od 02.06.2017 do zaplatenia.

2. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 18.09.2014 došlo k dopravnej nehode na tom základe, že vodič K. H., X.. XX.XX.XXXX, L. J. Z. Č.. XXXX/XX, XXX XX X. B., ako vodič osobného motorového vozidla zn. L. XXX G., EČV: X., prešiel počas jazdy do protismeru časti vozovky, kde sa zrazil so žalobcom. Pri dopravnej nehode utrpel žalobca mnohopočetné závažné poranenia, v dôsledku ktorých bol viackrát ústavne hospitalizovaný a musel sa podrobiť náročnej a bolestivej liečbe. Vznik úrazu bol riadne nahlásený žalovanému ako príslušnému poisťovateľovi. Trestným rozkazom Okresného súdu Komárno zo dňa 17.01.2017, č. k. 3T/106/2016-724 bol obvinený R. Malík uznaný vinným zo spáchania trestného činu ublíženia na zdraví v zmysle § 157 ods. 1 a ods. 2 písm. a) zákona č. 300/2.005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov. Základom pre vydanie trestného rozkazu bol znalecký posudok č. XX/XXXX vypracovaný na účely trestného konania znaleckou organizáciou Expert Group, k.s., z ktorého vyplýva, že technickou príčinou dopravnej nehody zo dňa 18.09.2014 bola nesprávna technika jazdy vodiča. Vydaním trestného rozkazu bola dostatočne preukázaná zodpovednosť vodiča

za vzniknutú dopravnú nehodu a tiež za zranenia žalobcu, a že sú splnené všetky podmienky pre uplatnenie nároku voči zodpovednému subjektu. Na podporu svojej argumentácie žalobca poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 28.5.2010, sp. zn. 1Cdo 82/2009, R 16/2014, v ktorom sa riešila otázka získania vedomosti poškodeného o osobe škodcu: „Poškodený sa dozvie o tom, kto za škodu zodpovedá, v okamihu preukázateľného získania informácie o skutkových okolnostiach, na základe ktorých si môže urobiť dostatočný úsudok o tom, konkrétne ktorá fyzická alebo právnická osoba za škodu zodpovedá; v uvedenom okamihu nemusí byť daná z rozhodnutia súdu vyplývajúca nespochybniteľná istota poškodeného o zodpovednom subjekte a o jeho zodpovednosti.“ Podľa správy zo Slovenskej kancelárie poisťovateľov bolo osobné motorové vozidlo vinníka nehody poistené v čase dopravnej nehody, t.j. ku dňu 18.09.2014, poisťovateľom - žalovaným (č. poistnej zmluvy XXXXXXXXXXXX), čo zakladá pasívnu vecnú legitimitáciu žalovaného. Žalobcovi v dôsledku dopravnej nehody bola spôsobená škoda na zdraví, pri ktorej sa jednorazovo odškodňuje bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia. Dňa 24.01.2017 znalkyňa z odboru zdravotníctva H. B. R., J. vypracovala znalecký posudok č. XX/XXXX a rovnako dňa 24.01.2017 znalec z odboru psychológie J. K. H., J. vypracoval znalecký posudok č. XX/XXXX, v ktorých bolo sťaženia spoločenského uplatnenia (ďalej len „SSU“) stanovené celkom vo výške 2.270 bodov. Žalobca výzvou na plnenie a návrhom na uzavretie dohody o vyrovnaní zo dňa 16.02.2017 uplatnil voči žalovanému nárok na náhradu škody na zdraví titulom SSU vo výške 40.089,- EUR (2.270 bodov x 17,66 EUR). Žalovaný v oznámení zo dňa 24.02.2017 odmietol plniť žalobcom uplatnený nárok. Keďže uplatnený nárok žalobcu nebol v zákonnej lehote 3 mesiacov a 15 dní uspokojený ani čiastočne, žalovaný sa domáha odškodnenia SSU vo výške 40 089,- EUR. V prípade uplatneného nároku na náhradu škody na zdraví výzvou zo dňa 16.02.2017 vo výške 40.089,- EUR pripadol (pri predpokladanom dátume doručenia výzvy na plnenie žalovanému dňa 17.02.2017) posledný deň zákonnej lehoty na dobrovoľné plnenie v zmysle § 11 ods. 5 písm. a) a § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z. z. (3 mesiace a 15 dní) na 01.06.2017. Z uvedeného dôvodu je žalovaný v omeškaní s plnením odškodnenia SSU odo dňa 02.06.2017. Vzhľadom na uvedené sa žalobca domáhal uspokojenia identifikovaného nároku spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,0 % p.a. zo sumy 40.089,- EUR od 02.06.2017 do zaplatenia. Žalobca mal za to, že utrpené poškodenie zdravia má nepriaznivé následky pre jeho životné úkony, na uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb, ako aj na plnenie spoločenských úloh, teda že ohľadom SSU u neho ide o prípad hodný osobitného zreteľa. Žalobca mal v čase nehody len 33 rokov a nemal prakticky žiadne zdravotné problémy a plnohodnotne a aktívne prežíval svoj život spôsobom zodpovedajúcim jeho veku. Úraz vážnym spôsobom zasiahol do jeho spôsobu života a pre žalobcu je dodnes veľmi ťažké vyrovnať sa s trvalými následkami, ktoré zanechal na jeho zdraví. Trvalé

následky výrazným spôsobom znížili kvalitu jeho života a spôsobili, že je po nehode obmedzený prakticky v každej oblasti prežívania svojho života, a to po fyzickej i psychickej stránke. Hoci žalobca nebol uznaný fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím, zastával názor, že táto okolnosť nevylučuje aplikáciu § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z., poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 29.11.2011, sp. zn. 5Cdo/212/2010, R 35/2013, podľa ktorého „uznanie invalidity je jedným, nie však jediným dôvodom hodným osobitného zreteľa pre zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v zmysle § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z.“ Žalobca vyzval žalovaného na uzavretie dohody o náhrade za SSU zvýšenej o 50 %, t.j. spolu o sumu 20.044,50 EUR. Nakoľko žalovaný nepristúpil k uzavretiu dohody, žalobca si v konaní uplatňoval nárok na náhradu za SSU zvýšený o 35 %.

3. Žalovaný vo svojom vyjadrení k žalobe uviedol, že žalobca si uplatnil nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia výzvou na plnenie a návrhom na uzavretie dohody zo dňa 16.02.2017, doručenou žalovanému dňa 17.02.2017, na základe ktorej bez zbytočného odkladu pristúpil k šetreniu poistnej udalosti. V rámci šetrenia poistnej udalosti, ktoré je žalovaný oprávnený a zároveň povinný vykonať s odbornou starostlivosťou, z dôvodu verifikácie bodového ohodnotenia podľa znaleckého posudku žalobcu, žalovaný požiadal listom zo dňa 24.02.2017 spoločnosť forensic.sk Inštitút forenzných medicínskych expertíz s.r.o. (ďalej len „forensic.sk“) o vypracovanie znaleckého posudku na ohodnotenie somatických a psychických následkov žalobcu, ktoré sú v priamej súvislosti s dopravnou nehodou. Listom zo dňa 24.02.2017 žalovaný súčasne oznámil žalobcovi, že k uvedenému dňu nie je možné poskytnúť poistné plnenie, nakoľko nebol preukázaný rozsah poistného plnenia, pričom uviedol, že požiadal o vypracovanie znaleckého posudku podľa zákona o bolestnom. Spoločnosť forensic.sk predložila žalobcovi Odborné vyjadrenie č. XXX/XXXX zo dňa 22.07.2017 vo veci posúdenia bodového ohodnotenia psychických porúch žalobcu. V odbornom vyjadrení sa konštatuje, že bodové ohodnotenie

položky číslo 254 bolo z formálnej stránky vypracované nesprávne, nakoľko položka 254 bola hodnotená psychológom. Psychológ (hoci aj znalec) nie je lekárom - pričom bodové ohodnotenie môže vykonať iba lekár s poukazom na príslušné ustanovenia zákona o bolestnom. Položku 254 považovala spoločnosť forensic.sk za nesprávne stanovenú aj z obsahovej (odbornej) stránky, nakoľko duševný stav žalobcu nie je možné považovať za ustálený - podľa predloženej dokumentácie v súvislostiach s poúrazovými duševnými poruchami u neho doteraz neprebíhala žiadna liečba, ktorá môže ovplyvniť výsledný klinický obraz porúch, aj ich nepriaznivý dosah na spoločenské uplatnenie. Podľa spoločnosti forensic.sk za predpokladu zahájenia adekvátnej liečby by bolo možné prípadné poúrazové duševné poruchy považovať za ustálené približne štyri roky od poškodenia zdravia, t.j. jeseň 2018. Nárok na zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia by nemal byť uplatňovaný zo strany poškodeného a priznaný automaticky a bez konkrétneho odôvodnenia. Ustanovenia zákona o bolestnom upravujú možnosť priznať uvedené zvýšenie, a to pri splnení zákonom výslovne určených podmienok. Je teda na žalobcovi, aby preukázal, že ide o prípad hodný osobitného zreteľa, a to predložením konkrétnych dôkazov o aktivitách v rámci pracovného, spoločenského a súkromného života, ktoré pred poškodením zdravia vykonával a ktoré v dôsledku poškodenia zdravia vykonávať nemôže. Podľa žalovaného argumentácia ohľadom obmedzenia, príp. úplného znemožnenia spoločenského života, prichádza do úvahy hlavne pri osobách, ktoré pred škodovou udalosťou žili mimoriadne aktívne (politicky, kultúrne, spoločensky) (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 30.09.1996, č.k.: Cdo 23/96; publikovaný pod č. R 10/92), čo platí obdobne aj v prípade argumentácie ohľadom obmedzenia, príp. úplného znemožnenia vykonávania aktivít v ďalších oblastiach života. Na podporu tvrdení ohľadne náležitého odôvodnenia a preukázania splnenia podmienok pre posúdenie veci ako prípadu hodného osobitného zreteľa poukázal na rozhodnutie Rc 53/1997

(Zbierka súdnych rozhodnutí 1997, 5-6), v ktorom sa konštatuje, že súd musí vždy skúmať predpoklady, ktoré mal poškodený pre svoje životné a spoločenské uplatnenie pred vzniknutou ujmom na zdraví a následné vylúčenie či obmedzenie účasti poškodeného na plnom osobnom, rodinnom, spoločenskom, politickom, kultúrnom či športovom živote, ako aj na sťaženie či priamo znemožnenie výkonu či voľby povolania, budúceho životného partnera, možnosti sebavzdelávania a pod. Podľa žalovaného nebolo preukázané, že ide o prípad hodný osobitného zreteľa, preto mal za to, že nárok žalobcu na 35 % zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia nebol preukázaný.

4. Žalobca v následnom vyjadrení doručenom súdu dňa 04.10.2017 vyjadril nesúhlas s argumentáciou žalovaného o nemožnosti znalca z odboru psychológie stanoviť bodové ohodnotenie SSU pri položke č. 254. Nestotožnil sa s tvrdením žalovaného, že v prípade žalobcu nie sú splnené podmienky navýšenia odškodnenia SSU o 35 %. Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 29.10.2009, sp. zn. 2Cdo/170/2008, podľa ktorého: „Okolnosti hodné osobitného zreteľa by mali byť posudzované s ohľadom na individuálneho poškodeného, bez ohľadu na to, či jeho spôsob života pred poškodením vykazoval znaky vysokého spoločenského angažovania v oblastiach umenia, vedy, športu či politiky, alebo viedol tzv. bežný život. Uprednostňovanie určitých spoločensky preferovaných povolaní a voľnočasových aktivít nazeraných ako vysoko kultúrne pred iným zamestnaním (...) a bežnými rodinnými aktivitami (záhrada, vnúčence) je nekorektné nielen z hľadiska etiky, ale, a to najmä, je v konečnom dôsledku porušením zásady rovnosti účastníkov občianskeho konania (...).“ Ponímanie trvalých následkov poškodenia zdravia je závislé od subjektívnych okolností, pričom argumentáciu žalovaného považoval za neakceptovateľnú. Žalobca pred nehodou chodil na turistiku, hrával tenis a venoval sa plávaniu. Po dopravnej nehode má časté migrény a bolesť, ktorá mu vyžaruje do ľavej nohy. Žalobcov pracovný výkon výrazne poklesol, čo malo za následok, že prácu nestíhal. Dopravná nehoda mala vplyv aj na jeho súkromný a intímny život. V dôsledku svojho hendikepu chcel byť sám, a preto sa po dopravnej nehode rozišiel so svojou partnerkou. Zároveň klesla aj jeho sexuálna aktivita. Žalobcovi bola vážnym spôsobom narušená jeho integrita, čím sa nemôže plnohodnotne realizovať vo všetkých sférach svojho života, ako to bolo pred dopravnou nehodou, t.j. ide o prípad hodný osobitného zreteľa.

5. Žalovaný v ďalšom vyjadrení doručenom súdu dňa 29.12.2017 k nároku žalobcu na zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia o 35 % uviedol, že tento považuje za nepreukázaný. Odôvodnenie zvýšenia nároku na sťaženie spoločenského uplatnenia žalobcom je všeobecné, neuvádza žiadne konkrétne dôvody a nepredkladá žiadne konkrétne dôkazy, na základe ktorých by bolo možné kvalifikovať poškodenie zdravia žalobcu ako prípad hodný osobitného zreteľa.

6. Na pojednávaní konanom dňa 10.12.2020 žalobca vzal žalobu späť v rozsahu 33.731,- EUR v dôsledku plnenia žalovaného. Zároveň bola pripustená zmena žaloby, podľa ktorej sa žalobca domáhal zaplata sumy 6.358,- EUR s 5% úrokom z omeškania ročne zo sumy 40.089,- EUR od 02.06.2017 do 17.01.2018 a s úrokom z omeškania 5% ročne zo sumy 6.358,- EUR od 18.01.2018 do zaplata. Zároveň sa domáhal navýšenia SSU o 35% zo sumy 40.089,- EUR, t.j. o 14.031,15 EUR.

7. Súd (pôvodne Okresný súd Bratislava I) rozsudkom, č.k. 18Csp/66/2017-317, zo dňa 10.12.2020 uložil žalovanému, aby zaplatil žalobcovi sumu 6.358,- EUR s 5% úrokom z omeškania ročne zo sumy 40.089,- EUR od 02.06.2017 do 17.01.2018 a s úrokom z omeškania 5% ročne zo sumy 6.358,- EUR od 18.01.2018 do zaplata (I. výrok) a sumu

14.031,15 EUR titulom navýšenia SSU o 35% zo sumy 40.089,- EUR (II. výrok). V časti o zaplata 33.731,- EUR konanie zastavil (III. výrok) a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% (IV. výrok). Krajský súd v Bratislave uznesením, č.k. 4CoCsp/6/2023-408, zo dňa 31.03.2023 rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravnými uzneseniami v napadnutých výrokoch I., II. a IV. zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Odvolací súd v zrušujúcom uznesení o.i. uviedol, že úvaha súdu o primeranosti zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v zmysle § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. nie je voľná. Súd musí dbať na to, aby priznaná výška tejto náhrady bola založená na objektívnych a rozumných dôvodoch a aby medzi výškou priznanej náhrady a spôsobenou škodou existoval vzťah primeranosti. Pri rozhodovaní o zvýšení náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia súd zohľadňuje jednak tie stránky, ktoré sú spoločné pre život všetkých ľudí (možnosť vykonávať bežné životné úkony, postarať sa o svoju hygienu, stravovanie, obliekať sa, žiť prípadne rodinným životom, realizovať sa v partnerskom vzťahu, mať deti), jednak tie stránky, ktoré sú osobitne u každého jednotlivca zvlášť vzhľadom na jeho spoločenské dovtedajšie pôsobenie (stupeň jeho angažovanosti v najrozmanitejších sférach spoločenského života, za ktoré už doterajšia súdna prax považuje napríklad oblasť kultúry, športu, umenia, politiky, vedy). Jednotiacim hľadiskom pri určovaní adekvátneho zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia je, aby obe tieto otázky boli zohľadnené tak, že ich vzájomná jednota vyjadrí primeranosť priznanej náhrady vo vzťahu k povahe následkov poškodenia zdravia. Pri posudzovaní nároku na mimoriadne zvýšenie SSU súd musí najprv vyhodnotiť, či sa v konkrétnom prípade jedná o prípad hodný osobitného zreteľa. Ak súd prvej inštancie dospeje k záveru, že o prípad osobitného zreteľa v prejednávanej veci ide, v rámci zákonom priznanej percentuálnej škály, určí mimoriadne zvýšenie s prihliadnutím na závažnosť a všetky okolnosti konkrétneho prípadu. Súd môže priznať mimoriadne zvýšenie SSU iba vtedy, ak ide o prípad hodný osobitného zreteľa, ktorým môže byť napr. uznanie invalidity poškodeného, pričom vo vzťahu k výške mimoriadneho zvýšenia SSU zákon ustanovuje iba jej hornú hranicu - 50% náhrady za SSU. V otázke určenia percentuálneho navýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia odvolací súd vyhodnotil rozsudok súdu prvého stupňa ako nepreskúmateľný. Súd prvej inštancie skoro vôbec neuviedol ako sa vysporiadal s primeranosťou mimoriadneho zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia. Napriek tomu, že priznal žalobcovi k maximu blížiac sa zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia, nevysporiadal sa s otázkou, ako sa následky dopravnej nehody prejavujú najmä v oblasti rodinného, pracovného a spoločenského života žalobcu, ako sa zhoršila kvalita jeho života a či obtiaže, ktoré sú prítomné v jeho každodennom živote, nemajú iba občasný alebo prechodný charakter. Zo strohého odôvodnenia priznanej finančnej náhrady zvýšenia SSU nie je zrejmé, ako vyhodnotil princíp proporcionality a na základe akej úvahy dospel k záveru, že práve 35% navýšenie SSU je v danom prípade primerané. Súd prvej inštancie preto v ďalšom konaní bude musieť prihliadnuť na vyššie uvedené a svoje skutkové závery pretaviť do rozhodnutia primeraného a spravodlivého, najmä vzhľadom na potrebu dodržania proporcionality. Čo sa týka uplatnených úrokov z omeškania, je potrebné, aby súd prvej inštancie vyhodnotil postup žalovaného pri likvidácii poisťovnej udalosti, či si splnil všetky zákonom požadované povinnosti alebo si ich nespĺnil a následne posúdiť žalobcom uplatnený nárok na úrok z omeškania.

8. Po vrátení veci odvolacím súdom na nové prejednanie žalobca doručil súdu vyjadrenie zo dňa 01.06.2023, v ktorom uviedol, že „eventuálna“ strohosť odôvodnenia výroku navýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia rozhodnutia odvolacieho súdu a z toho vyplývajúca „všeobecná konštatácia“ súdu prvého stupňa, nemôže byť na ujmu a rovnako táto skutočnosť nemôže viesť v spojení s takto ovplyvneným právnym názorom odvolacieho súdu k tomu, aby neboli zohľadnené všetky skutkové zistenia získané rozsiahlym dokazovaním,

ktoré v konečnom dôsledku nepochybne odôvodňujú správnosť výroku prvostupňového súdu o navýšení SSU v rozsahu 35%. Žalobca bol v kauzálnej súvislosti s dopravnou nehodou zo dňa 18.09.2014 rozhodnutím Sociálnej poisťovne uznaný invalidným, pričom miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bola v prípade žalobcu stanovená v rozsahu 45 %. Zákonnodarca explicitne zakotvil invaliditu ako jeden z dôvodov hodných osobitného zreteľa, v dôsledku čoho je v analogických sporoch a priori daný nárok poškodených na poskytnutie mimoriadneho navýšenia SSU. Uznanie invalidity je jedným, nie však jediným dôvodom hodným osobitného zreteľa pre priznanie náhrady za SSU. Žalobca v dôsledku dopravnej nehody utrpel aj psychické následky, ktoré pred nehodou nemal. Čo sa týka úrokov z omeškania, námietka odvolacieho súdu (odkaz na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR) je v zmysle aktuálnej platnej právnej úpravy neudržateľná. Donedávna rozhodovacia prax Najvyššieho súdu SR uprednostňovala takú interpretáciu vzájomného vzťahu Občianskeho zákonníka a zákona o PZP, podľa ktorej poškodeným neprináležia úroky z omeškania za neplnenie peňažnej povinnosti. Tie im patria len vtedy, že si poisťovateľ nesplní (nepeňažnú) povinnosť poskytnúť písomné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré plnenie neposkytol, (napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR z 22.11.2018, č. k. 3Cdo145/2017, rozsudok Najvyššieho súdu SR z 26. februára 2019, sp. zn. 1Cdo/212/2017). Vyššie citované rozhodnutia sú v súčasnosti už zrušené nálezmi Ústavného súdu SR (napr. nález Ústavného súdu SR zo dňa 14.10.2021, sp. zn. III. ÚS/309/2020, ktorým Ústavný súd SR zrušil rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 22.11.2018, sp. zn. 3Cdo/145/2017).

9. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobcu, svedka - K. R., listinnými dôkazmi, a to: výzva na plnenie a návrh na uzavretie dohody o vyrovnaní zo dňa 16.02.2017, lekárske správy (č.l. 9 - 46), trestný rozkaz, č.k. 3T/106/2016-724, zo dňa 17.01.2017, znalecký posudok Expert group, k.s. č. XX/XXXX, výpis zo stránky SKP ohľadom poisťovateľa motorového vozidla škodcu, znalecký posudok H.. R. č. XX/XXXX a J.. H. č. X/XXXX, vyjadrenie žalovaného zo dňa 24.02.2017, odborné vyjadrenie forensic.sk č. XXX/XXXX, oznámenie poškodeného k škode na zdraví zo dňa 15.03.2017, upovedomenie o podaní obžaloby zo dňa 06.10.2016, výzva na doloženie dokladov zo dňa 03.03.2017, žiadosť žalovaného o vypracovanie odborného vyjadrenia zo dňa 24.02.2017, odborné vyjadrenie forensic.sk č. XXX/XXXX, doklad o úhrade v prospech PZ žalobcu zo dňa 17.01.2018, rozhodnutie Sociálnej poisťovne zo dňa 12.01.2018 č. XXX XXX XXXX X, odborný posudok o invalidite zo dňa 13.12.2017, lekárske správy (č.l. 182 - 189), správa o psychologickom posúdení zo dňa 11.10.2018, oznámenie o poistnom plnení zo dňa 17.01.2018, znalecký posudok H.. Č. č. X/XXXX, znalecký posudok G.. R. č. XX/XXXX, čestné vyhlásenie žalobcu zo dňa 26.05.2023 a zistil nasledovný skutkový stav:

10. Trestným rozkazom Okresného súdu Komárno, č.l. 3T/106/2016-724, zo dňa 17.01.2017 bol poistený žalovaného (K. H.) uznaný vinným z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, 2 písm. a) Trestného zákona. Na účely trestného konania bol znaleckou organizáciou Expert Group, k.s. vypracovaný znalecký posudok č. XX/XXXX. Motorové vozidlo vinníka nehody zn. L., EČV: X. bolo v čase dopravnej nehody poistené u žalovaného.

11. Žalobca listom zo dňa 16.02.2017 informoval žalovaného o dopravnej nehode, ku ktorej došlo dňa 18.09.2014 a pri ktorej zavinení poisteného žalovaného došlo k poškodeniu zdravia žalobcu. Požiadal žalovaného o náhradu za SSU a zvýšenie SSU o 50%.

12. Znaleckým posudkom H.. R., J.. C. J.. H., J.. bolo hodnotenie SSU žalobcu stanovené na 2.270 bodov. Bodové ohodnotenie SSU bolo navýšené podľa § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z.z. na dvojnásobok.

13. Žalovaný prostredníctvom listu zo dňa 24.02.2017 uviedol, že k uvedenému dátumu nemohol poskytnúť poistné plnenie, nakoľko nebol preukázaný rozsah poistného plnenia na náhradu škody v zmysle § 15 ods. 1 zákona o PZP. Žalovaný ďalej dňa 24.02.2017 požiadal znaleckú organizáciu forensic.sk Inštitút forenzných medicínskych expertíz s.r.o. o vypracovanie odborného posúdenia. Znalecká organizácia následne vypracovala odborné vyjadrenie č. XXX/XXXX.

14. Podľa oznámenia o poistnom plnení zo dňa 17.01.2018 žalovaný ukončil šetrenie poistnej udalosti, na základe ktorého pristúpil k plneniu vo výške 33.731,- EUR. Žalovaný dňa 17.01.2018 realizoval úhradu na účet právneho zástupcu žalobcu.

15. Z odôvodnenia rozhodnutia Sociálnej poisťovne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 12.01.2018 a odborného posudku o invalidite zo dňa 13.12.2017 vyplýva, že žalobca bol uznaný invalidným z dôvodu, že pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bol o 45% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

16. Znaleckým posudkom H. L. Č. z odvetvia psychiatria bolo odôvodnené použitie položky č. 254 (vážne duševné poruchy po iných ťažkých poraneniach, okrem poranenia hlavy), pričom bodové ohodnotenie bolo navýšené o 100% v zmysle § 10 ods. 4. V konaní bol ďalej doc. H. Š. R., J.. vypracovaný znalecký posudok z odvetvia neurológia.

17. Žalobca vo svojej výpovedi uviedol, že do nehody nemal žiadne zdravotné komplikácie, viedol plnohodnotný život, profesne jeho kariéra vzrastala, pracoval ako riaditeľ spoločnosti ARC International s. r. o. - veľkoobchod, diskont, sklo - domáce potreby. Počas jeho vedenia firma dosahovala výsledky, pravidelne chodieval na obchodné stretnutia, mal na starosti vedenie firmy, ako aj samotnú prevádzku. V oblasti súkromného života sa zúčastňoval rôznych podujatí spoločenského charakteru, veľmi rád cestoval a vzdelával sa. Mal partnerský vzťah, ktorý fungoval 8 rokov. Pred nehodou viedol úspešný život, bol plný energie, elánu a mal naplnený každý deň aj víkend, 3-krát do týždňa hrával tenis, po práci hrával tenis aktívne. V týchto športových aktivitách zotrval až do nehody. Po nehode mal pol roka obrovský problém s chôdzou, vedel chodiť len za pomoci bariel, druhý polrok nastúpil do práce, kde s obrovskými bolesťami sa snažil udržať svoju pozíciu na trhu, ale po zdravotnej stránke to nezvládol. Dva roky po nehode mu uznali invaliditu a s firmou sa dohodli, že opustí pôsobenie vo firme. Hlavným dôvodom bolo to, že nezvládal spĺňať úlohy, ktoré boli potrebné k vytváraniu aktivít obchodovania vo firme a držania celej prevádzky. Ďalej má vážne problémy so spánkom, po nehode mával pravidelné až mokré sny, jeho psychika to nezvládala, nakoľko pri dopravnej nehode prežil čelný náraz. Čiže jedna stránka bola psychika a druhá stránka bola fyzická bolesť. V súčasnosti v oblasti pracovného života sa momentálne snaží spôsobom prepracovať na štruktúru, kde môže byť osožným, keďže študoval VŠ Ekonomickú a študoval aj v Sydney na univerzite, takže znalosť angličtiny má na veľmi dobrej úrovni. Toto jediné mu zostalo, čo mu môže pomôcť sa užiť. Liečba je momentálne veľmi náročná, na členku je artróza tretieho stupňa, sú tam výrastky a lekári si netrúfajú to zoperovať, keďže poškodenie v danej časti je rizikové. Taktiež po nehode bola posunutá bedrová časť, a teda má problém s chrbticou a aj do zdravej nohy mu vystreľujú bolesti. Cíti sa nekomfortne nadviazať nový vzťah. Čo sa týka spoločenského života, má

široký okruh priateľov a známych, s ktorými pravidelne absolvoval turistiku, chodievali spolu na výlety, ale všetky tieto činnosti už momentálne nie je schopný zo zdravotných dôvodov absolvovať spôsobom, aby nebol pre nich príťažou. Dokáže chodiť, veľa záleží aj od počasia aj od opuchov nohy. Je pravdou, že športové aktivity momentálne nevykonáva, do nehody bol aktívny človek, po nehode veľmi pribral, preto musí držať rôzne diéty, lebo jeho váha mu na nohu nerobí dobre, môže robiť maximálne rehabilitačné cvičenia, pilates a cvičenia na chrbticu.

18. V čestnom vyhlásení zo dňa 26.05.2023 žalobca uviedol, že dopravná nehoda mu spôsobila následky na zdraví, zdravotný stav je po dlhšej dobe od dopravnej nehody chronicky zhoršený. Zranenia a psychické následky z autonehody mali výrazný dopad na profesijný a súkromný život. S odstupom času badá, že je uzavretejší, má väčší strach, depresie, nervozitu a zlosť z neschopnosti žiť plnohodnotný život. Trpí nespavosťou spôsobenou fyzickými bolesťami a psychickou traumou.

19. Svedok K. R. vo svojej výpovedi uviedol, že žalobcu pozná 21 rokov, majú bližší kamarátsky vzťah, trávia veľa času spolu, niekedy aj denne. Pozná jeho celú širšiu rodinu. Viacerí členovia ich rodín sa stretávajú. V minulosti veľa času trávili rôznymi výletmi, ako napr. festivaly, kultúrne podujatia v prírode, horská turistika, vodácka turistika a cesty do zahraničia. Žalobcu poznal ako aktívneho športovca, s jeho bratom hrával tenis amatérsky. Pohyboval sa veľa na bicykli a aktívne trávil čas aj v záhrade rôznymi prácami. Po nehode sa dosť dlho liečil bez akéhokoľvek pohybu, ich stretnutia boli veľmi obmedzené. Hlavne skrz jeho fyzický zdravotný stav a aj duševný. Bol to preňho veľký nekomfort kvôli bolesti, pre ktorú sa nemohol zúčastňovať stretnutí s partiami ľudí, s ktorými trávil predtým každý voľný čas. Boli to večerné stretnutia, brigády, výlety, rodinné aj kamarátske. V súčasnosti sa dostali k prechádzkam, ktoré sú ale veľa krát náhodne prerušované kvôli fyzickej bolesti žalobcu. Často sa o týchto veciach rozprávajú, vie že podstúpil veľa pokusov ako zlepšiť svoj zdravotný stav, a to prostredníctvom rôznych liečebných

metód vrátane alternatívnej liečby. Oproti minulosti je často bez nálady, v depresiách a napriek tomu, že je to veľmi optimistický človek, každodenne sa vyrovnáva so svojím zdravotným fyzickým stavom. Svedok v tom videl aj príčinu ukončenia jeho dlhoročného vzťahu.

20. Právny zástupca žalobcu v rámci svojho prednesu po zrušení prvotného rozsudku odvolacím súdom uviedol, že vzhľadom na okolnosti prípadu je navýšenie SSU v rozsahu 35% plne dôvodné. Právny názor, že 20% zvýšenie SSU je aplikovateľné v prípade, kedy ide o invalidného človeka, mladého s parezami a ktorý má psychické trvalé potiaže, ale nemožno mu priznať odškodnenie 35%, pretože nie je ležiaci na posteli v komatóznom stave, je ojedinelým právnym názorom jedného senátu NS SR.

21. Právny zástupca žalovaného v rámci svojho prednesu po zrušení prvotného rozsudku odvolacím súdom uviedol, že istina 6.358,- EUR, ktorá zodpovedá doplateniu základného bodového hodnotenia SSU, nie je z ich strany sporná a nespochybňujú ju. Vo vzťahu k úrokom z omeškania sa pridržiaval tvrdenia, že v časti psychiky relevantné skutočnosti vyšli najavo až v priebehu konania na základe znaleckých posudkov vypracovaných v konaní.

22. Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

23. Podľa § 427 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky. Rovnako zodpovedá aj iný prevádzateľ motorového vozidla, motorového plavidla, ako aj prevádzateľ lietadla.

24. Podľa § 444 Občianskeho zákonníka, pri škode na zdraví sa jednorazove odškodňujú bolesti poškodeného a sťaženie jeho spoločenského uplatnenia.

25. Podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z. z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov, v prípadoch hodných osobitného zreteľa, akým je uznanie invalidity, môže súd náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšiť najviac o 50 %.

26. Podľa § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z.z., bodové hodnotenie za sťaženie spoločenského uplatnenia môže posudzujúci lekár primerane zvýšiť až na dvojnásobok vzhľadom na obmedzenie alebo stratu možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a v spoločnosti, ktorú mal vo veku, v ktorom utrpel poškodenie na zdraví. V prípadoch ustanovených v odseku 3 posudzujúci lekár prihliada aj na stanovisko poškodeného k odporúčanému zákroku.

27. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, náhradu škody uhradza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

28. Podľa § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z.z., poisťovateľ je povinný bez zbytočného odkladu začať prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie a do troch mesiacov odo dňa oznámenia poškodeného o škodovej udalosti

a) skončiť prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie a oznámiť poškodenému výšku poistného plnenia, ak bol rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a nárok na náhradu škody preukázaný,

b) poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré odmietol poskytnúť alebo pre ktoré znížil poistné plnenie alebo poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie k tým uplatneným nárokom na náhradu škody, v ktorých nebol v ustanovenej lehote preukázaný rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a výška poistného plnenia; písomné vysvetlenie sa považuje za doručené dňom, keď ho poškodený prevzal, odmietol prevziať, alebo dňom, keď ho pošta vrátila ako nedoručené.

29. Podľa § 11 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z.z., poisťovateľ je povinný poskytnúť poistné plnenie do 15 dní po skončení prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie alebo po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody poisťovateľovi, ak z tohto rozhodnutia nevyplýva iná lehota na poskytnutie poistného plnenia.

30. Podľa § 11 ods. 8 zákona č. 381/2001 Z.z., ak poisťovateľ nesplní povinnosť podľa odseku 6, je povinný zaplatiť poškodenému úroky z omeškania podľa osobitného predpisu.

31. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

32. Podľa § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

33. Prvotný rozsudok súdu prvej inštancie bol uznesením odvolacieho súdu zrušený v časti výrokov I., II. a IV. a vec bola vrátená na ďalšie konanie. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP).

34. V konaní bolo nesporné, že dňa 18.09.2014 došlo k dopravnej nehode, v dôsledku ktorej žalobca utrpel poškodenie zdravia. Osobné motorové vozidlo vinníka dopravnej nehody bolo v rozhodnom čase pre prípad vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla poistené u žalovaného. V tomto konaní žalobca ako poškodený uplatňoval nárok na náhradu škody na zdraví (SSU a mimoriadne zvýšenie SSU) priamo proti žalovanému ako poisťovateľovi v zmysle zákona č. 381/2001 Z.z.

35. Súd prvej inštancie I. výrokom, ktorý bol zrušený odvolacím súdom, uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 6.358,- EUR s 5% úrokom z omeškania ročne zo sumy 40.089,- EUR od 02.06.2017 do 17.01.2018 a s úrokom z omeškania 5% ročne zo sumy 6.358,- EUR od 18.01.2018 do zaplatenia. Suma 6.358,- EUR predstavuje zvyšnú neuhradenú časť náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v rozsahu 360 bodov x 17,66 EUR. Žalovaný následne vyslovene uviedol, že túto sumu nespochybňuje, t.j. dôvodnosť nároku v tomto rozsahu bola nesporná. Z uvedeného dôvodu súd žalobu v tejto časti vyhodnotil ako dôvodnú. Sporným ostal nárok na úroky z omeškania. V zmysle odôvodnenia zrušujúceho uznesenia Krajského súdu v Bratislave bolo úlohou súdu prvej inštancie, aby vyhodnotil postup žalovaného pri likvidácii poistnej udalosti, či si splnil všetky zákonom požadované povinnosti alebo si ich nesplnil a následne posúdiť žalobcom uplatnený nárok na úrok z omeškania. V tomto smere súd poukazuje na nález Ústavného súdu SR zo dňa 07.09.2022, sp. zn. II. ÚS 263/2022, podľa ktorého „ustanovenie § 11 ods. 8 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nevyklučuje vznik nároku poškodeného na úrok z omeškania pri samotnom omeškaní s poskytnutím peňažného plnenia náhrady škody zo strany poisťovateľa, a preto nie je možné na základe tohto ustanovenia nárok na úrok z omeškania u poškodeného vylúčiť. Toto ustanovenie upravuje len omeškanie poisťovateľa s plnením jeho povinnosti riadne a včas začať a skončiť prešetrovanie poistnej udalosti a jeho výsledky riadne poškodenému oznámiť, a nie aj omeškanie poisťovateľa so splnením jeho inej podstatnejšej právnej povinnosti včas a riadne poskytnúť poškodenému plnenie náhrady škody. Výklad ustanovenia § 11 ods. 8 zákona zvolený krajským súdom spočívajúci v tom, že poškodený má nárok na úrok z omeškania jedine v prípade uvedenom v tomto ustanovení, nemožno akceptovať pre jeho

prílišný formalizmus popierajúci zmysel a účel inštitútu úrokov z omeškania.“ V ďalších častiach odôvodnenia nálezu sa uvádza, že „splnením povinnosti poisťovateľa skončiť prešetrovanie poistnej udalosti a zaslať poškodenému oznámenie o plnení, resp. o dôvodoch neplnenia nezaniká povinnosť

poisťovateľa poškodenému plniť náhradu škody, ktorá mu oprávnené patrí riadne a včas. Ustanovenie § 11 ods. 8 zákona upravuje nárok poškodeného na úrok z omeškania len v súvislosti s porušením nepeňažných (lehoty prešetrenia a oznamovacej) povinností poisťovateľa v zmysle § 11 ods. 6 zákona. Uvedené ustanovenie sa však nijakým spôsobom nezaobrá dôsledkami omeškania poisťovateľa v súvislosti s omeškaním pri jeho samotnej povinnosti plniť náhradu škody ako peňažnú povinnosť. Dôsledky omeškania v súvislosti so samotnou povinnosťou poisťovateľa plniť náhradu škody teda nie sú riešené ustanovením § 11 ods. 8 ani iným ustanovením tohto zákona. Preto je nevyhnutné na dôsledky omeškania poisťovateľa s plnením jeho hlavnej právnej povinnosti plniť samotnú náhradu škody (peňažný záväzok) v súlade s § 1 ods. 2 zákona subsidiárne aplikovať všeobecný predpis, ktorým je ustanovenie § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ od dlžníka právo popri plnení požadovať aj úroky z omeškania. Ak teda poisťovateľ nesplní právnu povinnosť plniť oprávnenú náhradu škody poškodenému včas a riadne (t. j. v lehote 15 dní po skončení šetrenia), dostáva sa po uplynutí tejto lehoty s plnením náhrady škody do omeškania a poškodenému vzniká nárok uplatňovať si voči poisťovateľovi aj nárok na úrok z omeškania v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ... Toto ustanovenie (pozn. § 11 ods. 8 zákona o PZP) sa totiž zaoberá len prípadom omeškania poisťovateľa s plnením jeho povinnosti riadne a včas začať a skončiť prešetrovanie poistnej udalosti a jeho výsledky riadne poškodenému oznámiť a nezaobrá sa omeškaním poisťovateľa so splnením jeho inej podstatnejšej právnej povinnosti včas a riadne poskytnúť poškodenému plnenie náhrady škody, ktoré poisťovateľovi riadne preukázal. Ustanovenie § 11 ods. 8 zákona nevyklučuje vznik nároku poškodeného na úrok z omeškania pri samotnom omeškaní s poskytnutím peňažného plnenia náhrady škody zo strany poisťovateľa, a preto nie je možné na základe tohto ustanovenia v takomto prípade nárok na úrok z omeškania u poškodeného vylúčiť.“

36. V zmysle záverov vyššie uvedeného nálezu Ústavného súdu SR poškodenému vzniká nárok na úrok z omeškania v prípade, že sa poisťovateľ dostane do omeškania s poskytnutím peňažného plnenia titulom náhrady škody, a to aj za predpokladu, že v zákonnej 3-mesačnej lehote uviedol poškodenému vysvetlenie, pre ktoré nedošlo k poskytnutiu plnenia. Žalobca sa v tomto konaní pôvodne domáhal náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 40.089,- EUR (2.270 bodov x 17,66 EUR). Žalovaný listom zo dňa 24.02.2017 žalobcovi oznámil, že k uvedenému dňu nemohol poskytnúť poistné plnenie, keďže nebol preukázaný rozsah plnenia na náhradu škody v zmysle § 15 ods. 1 zákona o PZP. Vzhľadom na to žalovaný požiadal o vydanie znaleckého posudku. Žiadosť o vypracovanie odborného vyjadrenia/znaleckého posudku adresovaná znaleckej organizácii forensic.sk Inštitút forenzných medicínskych expertíz s.r.o. bola vyhotovená rovnako dňa 24.02.2017. Žalobca si svoje nároky voči žalovanému uplatnil prostredníctvom výzvy zo dňa 16.02.2017. Žalovaný následne plnil v prospech žalobcu až po začatí konania dňa 17.01.2018 v rozsahu 33.731,- EUR, čo zodpovedalo 1.910 bodom x 17,66 EUR. Zvyšnú časť uplatnenej náhrady za SSU v rozsahu 6.358,- EUR, ktorá naďalej ostala predmetom konania, žalovaný nerozporoval, t.j. je zrejme, že uplatnená náhrada za SSU v celkovej sume 40.089,- EUR bola od počiatku dôvodná. Žalovaný tak v zákonnej lehote (tri mesiace na prešetrovanie skutočností potrebných na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie a následne 15 dní na poskytnutie plnenia) neposkytol žalobcovi peňažnú náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia, a preto sa dostal do omeškania s plnením peňažného dlhu. Bolo právom žalovaného ako poisťovne si dať vypracovať znalecký posudok za účelom zistenia dôvodného

rozsahu jeho povinnosti plniť v prospech žalobcu, avšak zákon č. 381/2001 Z.z. ukladá poisťovateľovi za účelom poskytnutia plnenia lehoty, ktoré neboli dodržané. Nemožno tiež opomenúť skutočnosť, že žalovaný ako poisťovateľ má v tomto smere silnejšie postavenie oproti poškodenému, a preto naň aj zákon kladie prísnejšie kritéria, čo sa týka povinností pri prešetrovaní škodových udalostí a následnom plnení v prospech poškodených.

37. Súd sa nestotožňuje s argumentáciou žalovaného, že v časti psychiky vyšli relevantné skutočnosti najavo až v priebehu konania na základe znaleckých posudkov vypracovaných v konaní, a preto by žalobcovi nemal prislúchať nárok na úroky z omeškania. Bodové ohodnotenie položky č. 254 (vážne duševné poruchy po iných ťažkých poraneniach, okrem poranenia hlavy) sa uvádzalo už v znaleckom posudku J.. K.. H., J.. č. X/XXXX, ktorý bol predložený spolu so žalobou a ktorý bol vypracovaný pred tým, ako žalobca svoj nárok uplatnil u žalovaného pred začatím konania. Žalovaný spochybňoval, že uvedenú položku hodnotil psychológ a nie lekár. Naopak žalobca následne argumentoval tým, že názor prezentovaný žalovaným nevyplýva zo žiadneho ustanovenia zákona č. 437/2004 Z.z. ani z judikatúry

súdov Slovenskej republiky. Poukázal na to, že v súdnych konaniach sa rozhoduje na podklade znaleckých posudkov vypracovaných znalcami z odboru psychológie, v ktorých sa stanovuje bodové hodnotenie SSU (napr. rozsudok Okresného súdu Bratislava II zo dňa 19.02.2013, sp. zn. 6C/78/2003; rozsudok Okresného súdu Bratislava II zo dňa 03.12.2012, sp. zn. 16C/253/2008). V konaní bolo následne nariadené znalecké dokazovanie, kedy H.. L. Č., znalkyňa z odvetvia psychiatria, konštatovala dôvodnosť stanovenia položky č. 254 na účely bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia žalobcu. Na základe uvedených okolností je zrejmé, že uplatnenie náhrady za položku č. 254 v dôsledku psychických následkov spôsobených dopravnou nehodou bolo dôvodné od počiatku, a teda žalobca mal nárok na poskytnutie peňažného plnenia v lehote 15 dní od času, kedy malo dôjsť k ukončeniu prešetrovania skutočností potrebných na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa plniť. Navyše celkové bodové hodnotenie SSU sa netýkalo len psychických následkov, ale aj fyzických zranení žalobcu. Čo sa týka argumentu, podľa ktorého povinnosť zaplatiť úroky z omeškania vzniká až doručením právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody a žalovaný by sa mohol dostať do omeškania až v prípade nesplnenia si povinnosti, ktorá bola uložená právoplatným rozhodnutím, zaplatiť žalobcovi súdom priznanú náhradu škody, vysloveného v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3Cdo/145/2017, zo dňa 22.11.2018, súd poukazuje na skutočnosť, že predmetné rozhodnutie NS SR bolo zrušené nálezom Ústavného súdu SR, sp. zn. III. ÚS 309/2020, zo dňa 14.10.2021. Ústavný súd SR tiež vo výroku nálezu konštatoval porušenie základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

38. Na základe vyššie uvedeného tak súd dospel k záveru, že žalovaný sa dostal do omeškania s úhradou sumy 40.089,- EUR dňa 02.06.2017. Žalobca si uplatnil nárok u žalovaného prostredníctvom listu odoslaného dňa 16.02.2017. Za predpokladu, že list bol doručený žalovanému dňa 17.02.2017 (uvedené žalovaný nerozporoval), by trojmesačná lehota na prešetrenie potrebné na zistenie rozsahu povinnosti žalovaného poskytnúť poisťné plnenie uplynula dňa 17.05.2017. Následná 15-dňová lehota na poskytnutie plnenia uplynula dňa 01.06.2017, a teda žalovaný sa do omeškania dostal nasledujúci deň 02.06.2017, kedy základná úroková sadzba ECB predstavovala 0,00 %, t.j. percentuálna sadzba úrokov z omeškania predstavuje 5%. Žalovaný v priebehu konania (dňa 17.01.2018) plnil v prospech žalobcu v rozsahu 33.731,- EUR, čo preukazuje potvrdenie o úhrade v spojení s oznámením o poisťnom plnení zo dňa 17.01.2018. Od nasledujúceho dňa bol žalovaný v omeškaní so zaplatením sumy len v rozsahu 6.358,- EUR. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd

vyhodnotil nárok na úroky z omeškania v uplatnenom rozsahu za dôvodný a priznal žalobcovi úroky z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 40.089,- EUR od 02.06.2017 do 17.01.2018 a 5% ročne zo sumy 6.358,- EUR od 18.01.2018 do zaplatenia.

39. II. zrušeným výrokom súd prvej inštancie priznal žalobcovi sumu 14.031,15 EUR titulom zvýšenia SSU o 35% zo sumy 40.089,- EUR. Žalobca v ďalšom konaní zotrval na uplatnenom nároku na zvýšenie SSU o 35%. V prípadoch hodných osobitného zreteľa, akým je uznanie invalidity, môže súd náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšiť najviac o 50 %. Zákon vymedzil uznanie invalidity ako jeden z dôvodov hodných osobitného zreteľa na účely posúdenia nároku na zvýšenie náhrady za SSU, nie však ako jediný. Súd pri posudzovaní nároku na primerané zvýšenie náhrady za SSU skúmal, aké predpoklady mal žalobca pre životné a spoločenské uplatnenie pred vzniknutou ujmom na zdraví a ako sa následkom tejto ujmy predpoklady jeho spoločenského uplatnenia zmenili. Žalobca bol v dôsledku utrpených zranení uznaný invalidným, keďže pokles jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bol o 45% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, t.j. už túto skutočnosť možno považovať za dôvod hodný osobitného zreteľa. V zmysle znaleckého posudku H.. B. R., J.. č. XX/XXXX žalobca v dôsledku dopravnej nehody utrpel zranenia - otras mozgu, otvorená trimaleolárna zlomenina pravého členka I. stupňa, zlomenina ihlice a píšťaly pravého predkolenia, pomliaždenie steny hrudníka s pomliaždeným ľavým pľúcny m lalokom hrudníka, podvrtnutie krčnej chrbtice, otras miechy. Žalobca mal v čase dopravnej nehody 33 rokov, žil aktívnym spoločenským životom, športoval, bol úspešným v zamestnaní, kedy pracoval na riadiacej pozícii, žil v partnerskom vzťahu, ktorý trval osem rokov. Súd nespochybňuje, že dopravná nehoda a následné poškodenie zdravia, vo fyzickej aj psychickej rovine, malo na život žalobcu výrazne negatívny vplyv. Z výpovede žalobcu aj svedka K. R. súd zistil, že po poškodení zdravia bol žalobca nútený opustiť zamestnanie, keďže nebol schopný plniť úlohy, ktoré boli potrebné k vytváraniu aktivít obchodovania vo firme a držania celej prevádzky. Ukončil svoj

partnerský vzťah a cíti sa nekomformne nadviazať nový. Trpí nespavosťou a prežitá negatívna udalosť sa podpísala aj na jeho psychickom zdraví. Vzhľadom na trvalé následky jeho zranení nie je schopný aktívne športovať a zúčastňovať sa spoločenských podujatí s priateľmi v takej miere, ako tomu bolo pred dopravnou nehodou. Žalobca bol v čase pred nehodou zdravým človekom bez závažnejších ťažkostí. Na základe týchto skutočností je súd názoru, že je dôvodné žalobcovi priznať zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia.

40. Súd je oprávnený priznať poškodenému zvýšenie SSU najviac o 50%. Zvýšenie základného odškodnenia SSU súdom o 50% by malo byť aplikované len v najzávažnejších prípadoch, ako trvalá imobilita, ochrnutie, strata končatiny alebo iné mimoriadne závažné následky na zdravotnom stave poškodeného. Žalobca si v konaní uplatnil nárok na zvýšenie SSU o 35%, čo na škále od 0% do 50% predstavuje hodnotu blížiacu sa k maximálnej zákonom povolenej sadzbe. Napriek vyššie uvedenému súd na druhej strane konštatuje, že žalobca nie je úplne vylúčený z bežného života, nie je trvale imobilný, nie je neschopný vykonávať základné samoobslužné úkony. Vo vzťahu k uplatneniu v pracovnom živote žalobca vo svojej výpovedi uviedol, že sa snažil prepracovať na štruktúru, kde môže byť osožným, t.j. je schopný aj realizácie v pracovnom živote, hoci nie v takej miere ako pred dopravnou nehodou. Zároveň uvádzal, že študoval v Sydney na univerzite, takže znalosť angličtiny má na veľmi dobrej úrovni. V pracovnej oblasti je tak žalobca v určitej miere naďalej schopný realizácie. Zároveň nedošlo k úplnému prerhnutiu sociálnych kontaktov žalobcu, dlhoročný priateľ žalobcu, ktorý bol v konaní vypočutý ako svedok, uviedol, že chodia na prechádzky, často sa rozprávajú. Súd zároveň poukazuje na skutočnosť, že znalci H.. B. R., J.. C. J.. K. H., J.. navýšili bodové ohodnotenie

SSU na dvojnásobok podľa § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z.z., a to vzhľadom na vek žalobcu, výrazné obmedzenie fyzickej aktivity majúce trvalý vplyv na jeho životné úkony, spoločenské potreby a pod (iné zistenia znalca dôležité pre posúdenie veci, str. 27 znaleckého posudku). Rovnako aj H.. Ľ. Č. sa vo svojom znaleckom posudku vyjadrila, že je dôvodné 100% navýšenie SSU vo vzťahu k položke č. 254. Takisto aj G.. H.. Š. R., J.. sa vyjadril, že položky 410c a 427 je možné navýšiť o 100% vzhľadom na vek žalobcu v čase nehody. Súd tak zohľadnil aj skutočnosť, že už v základnom bodovom hodnotení SSU došlo k navýšeniu vzhľadom na vek žalobcu a ďalšie uvedené relevantné skutočnosti. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd považoval za primerané zvýšenie náhrady SSU o 20%. Na podporu svojich tvrdení súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave, č.k. 10Co/308/2016-384, zo dňa 29.11.2018, ktoré mu je známe z úradnej činnosti. V uvedenom prípade išlo o.i. o posúdenie nároku na zvýšenie SSU žalobcu, ktorý v dôsledku dopravnej nehody bol uznaný invalidným (pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70%), jeho IQ dosahovalo hodnotu 58, došlo k zmene osobnosti, vznikli výrazné zmeny v jeho správaní, v čase nehody mal 21 rokov a pod., pričom Krajský súd v Bratislave považoval za primerané zvýšenie náhrady za SSU v rozsahu 30%. V porovnaní s tým bol žalobca v tomto konaní uznaný invalidným z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 45%, nedošlo k zmene jeho intelektových schopností a pod. Súd preto nepovažoval za dôvodné priznať žalobcovi zvýšenie náhrady za SSU o 35%.

41. Vzhľadom na uvedené súd priznal žalobcovi nárok na zvýšenie náhrady za SSU v rozsahu 8.017,80 EUR (20% z 40.089,- EUR) a vo zvyšku žalobu zamietol.

42. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

43. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP. Predmetom konania bola pôvodne náhrada za SSU v sume 40.089,- EUR a nárok na zvýšenie SSU v sume 14.031,15 EUR (35% z 40.089,- EUR). Žalovaný po začatí konania zaplatil žalobcovi sumu 33.731,- EUR, t.j. k späťvzatiu žaloby v tejto časti došlo pre správanie žalovaného, a teda žalovaný nesie procesné zavinenie na čiastočnom zastavení konania. Vo zvyšnej sume náhrady za SSU vo výške 6.358,- EUR bol žalobca úspešný. Čo sa týka nároku na zvýšenie náhrady za SSU, v tejto časti nebol žalobca úspešný v plnej miere. Súd však poukazuje na nález Ústavného súdu SR, III. ÚS 475/2018-31, zo dňa 04.02.2021, ktorý v rámci odôvodnenia uviedol, „že zmyslom novej právnej úpravy Civilného sporového poriadku nebola snaha zákonodarcu sa pri rozhodovaní o náhrade trov konania koncepčne odchýliť od pravidla pôvodne vyjadreného v § 142 ods. 3 OSP. Záver súdu absolútne vylučujúci osobitný režim posudzovania úspechu v konaní a nárokov na náhradu trov v prípadoch, keď výška plnenia závisela od znaleckého posudku

alebo úvahy súdu, nemožno akceptovať a takáto interpretácia § 255 CSP súdom nie je v súlade s ústavou.“ O nároku na zvýšenie náhrady za SSU súd rozhoduje na základe svojej úvahy. Keďže v časti nároku na zvýšenie náhrady za SSU bol žalobca čo do základu úspešný, súd mu priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. O výške trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením v zmysle § 262 ods. 2 CSP.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.